

ДИНАМІКА ВИЯВЛЕННЯ ВІЛ–ІНФІКОВАНИХ СЕРЕД РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

А.І. Піддубна, М.М. Каплін

Сумський державний університет, м. Суми

У роботі представлена інформація про поширення ВІЛ–інфекції серед різних груп населення Сумської області протягом 2001–2007 років. Були обстежені споживачі ін'єкційних наркотиків; особи, у яких було виявлено хвороби, що передаються статевим шляхом; особи, що мали численні незахищені сексуальні контакти; особи, що перебувають у місцях позбавлення волі, донори крові; вагітні та діти, включаючи народжених ВІЛ–інфікованими жінками. Кількість ІФА–позитивних осіб зростала з кожним роком. Серед ВІЛ–інфікованих домінувала вікова група 18–29 років. Чоловіки становили 73 % ВІЛ–інфікованих. Чоловіки, що споживають наркотики ін'єкційно, віком 18–29 років визначають характер епідемії в Сумській області.

ВСТУП

ВІЛ–інфекція нині є однією з найбільших соціальних та медичних проблем у країнах усього світу та в Україні зокрема. Медицина ще не має у своєму розпорядженні ефективних засобів впливу на джерело інфекції та специфічних методів профілактики; масове поширення цієї хвороби створює загрозу особистій, громадській та державній безпеці і сприяє тяжким соціально–економічним та демографічним наслідкам.

МЕТА РОБОТИ

- 1 Визначення динаміки виявлення антитіл до ВІЛ та її особливостей серед населення Сумської області протягом 2001 – 9 місяців 2007 рр.
- 2 Аналіз вікової та статевої структур досліджуваних з виявленими антитілами до вірусу імунодефіциту людини.
- 3 Порівняння динаміки виявлення антитіл до ВІЛ серед населення Сумської області з динамікою інфікування та захворюваністю на СНІД в Україні.
- 4 Відпрацювання рекомендацій для практичного втілення результатів дослідження у закладах охорони здоров'я.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Дослідження тривало протягом 2001– 9 міс. 2007 року включно. Обстеженню підлягали: споживачі ін'єкційних наркотиків; особи, у яких було виявлено хвороби, що передаються статевим шляхом; особи, що мали численні незахищені сексуальні контакти; особи, що перебувають у місцях позбавлення волі; донори крові; вагітні та діти, включаючи народжених ВІЛ–інфікованими жінками. Частоту та динаміку виявлення антитіл до ВІЛ проаналізовано з урахуванням як особистих досліджень, так і досліджень, проведених співробітниками ОСПК та Сумським обласним центром профілактики СНІДу. Для дослідження використовували тест–системи: <ІФА–ВІЛ ½ – III> (Діапроф–Мед., м.Київ).

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

За роки дослідження відсоток ВІЛ–інфікованих зростає у групі ін'єкційних наркоманів та осіб, позбавлених волі (рис.1). Показник інфікування наркоманів коливається у межах 4–7%, досягаючи свого максимуму у 2007р.– 7,64%. Серед в'язнів інфікованість зростає від 10,11% у 2001р. до 16,79% у 2005р., у 2007р. показник відносно високий– 11,8%. Треба зазначити, що показники інфікування засуджених Сумської області за всі роки перевищували загальноукраїнські.

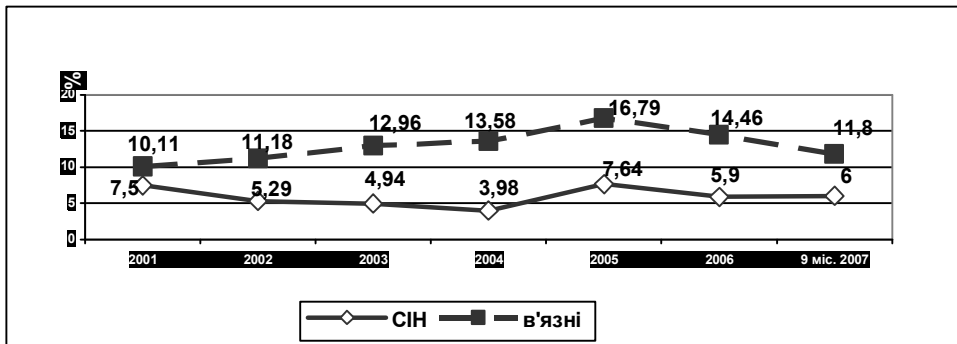

Рисунок 1 – Показники інфікування ВІЛ споживачів ін'єкційних наркотиків та засуджених

Збільшення відсотка ІФА-позитивних спостерігається й серед донорів крові, максимальне значення у 2007р. – 0,05% (рис. 2). За роки дослідження був виявлений 21 ВІЛ-інфікований донор. Усі вони проживали в регіонах із загальним високим рівнем інфікування, а саме: у місті Сумах, Сумському районі, Конотопському, Шосткинському та Охтирському районах. Всі були одноразовими донорами. П'ять з них проходили строкову службу у лавах української армії.

Викликає занепокоєння ситуація серед вагітних. Як бачимо з діаграми, кожного року кількість зареєстрованих жінок з Ат до ВІЛ зростає.

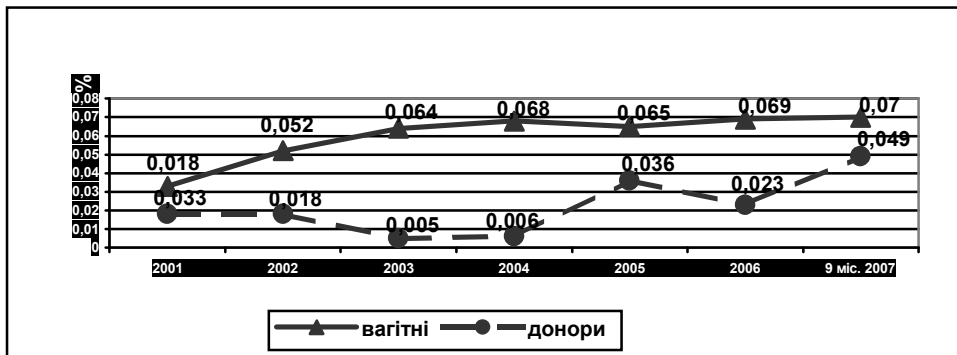

Рисунок 2 – Показники інфікування ВІЛ вагітних та донорів крові

У групі осіб, в яких виявлені венеричні захворювання, показник інфікування коливався від мінімального значення 0,12% у 2001 р. до 0,48% у 2003, у 2007 р. відсоток залишився відносно високим – 0,24%. Серед осіб, що мали численні незахищені сексуальні контакти, за роки дослідження спостерігалось коливання показника у межах 0,1% – 0,58%, простежити чітку тенденцію до зростання не вдалося.

Обстежено 310 дітей. Показник інфікування ВІЛ на 100 тис. дитячого населення становив у 2001 р.– 0,83, у 2002 р.– 1,67, у 2003 р.– 3,33, у 2004 р.– 3,88, у 2005 р.– 3,61, у 2006 р. – 4,72, за 9 місяців 2007 р. – 5,0. Кількість дітей, що народжені ВІЛ-інфікованими жінками, яким остаточно встановлений діагноз ВІЛ-інфекція, – 10. Частка перинатальної трансмісії ВІЛ коливалася у межах 6–16%.

При вивченні вікової структури осіб з Ат до ВІЛ встановлено, що серед усіх досліджуваних контингентів домінувала вікова група 18–29 років: СІН– 62%, в'язні– 66%, ЗПСШ– 68%, ЧНСК– 60%, донори– 57%, вагітні– 77% (рис. 3). Треба звернути увагу на те, що серед СІН, в'язнів, вагітних були виявлені особи віком до 18 років, відповідно 7 осіб (1,83%), 1 (0,65%), 2 (2,06%), чого не спостерігалось в інших групах.

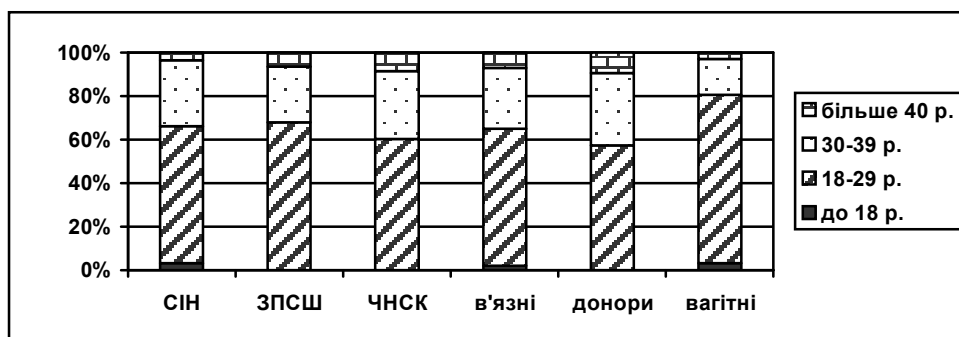

Рисунок 3 – Вік ВІЛ-інфікованих осіб

За статтю серед СІН переважають чоловіки– 89%. Така сама ситуація спостерігається й серед засуджених (91,61%) та донорів крові (90,48%). Серед інших груп ризику розподіл на чоловіків і жінок майже однаковий. Статеву структуру інфікованих осіб відображено на рис. 4.

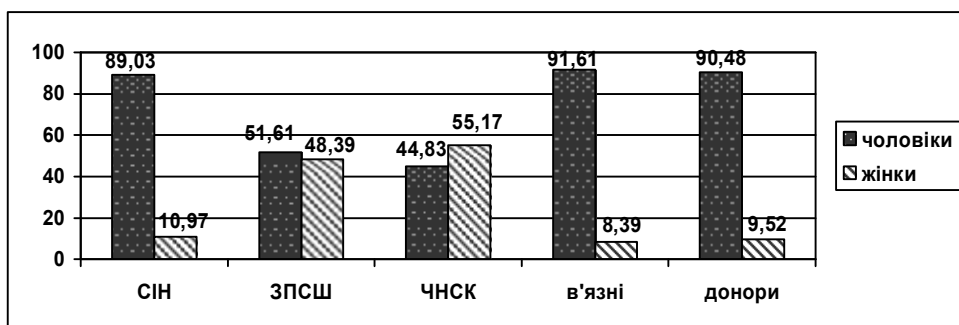

Рисунок 4 – Розподіл ВІЛ-інфікованих за статтю

ВИСНОВКИ

1 У Сумській області зафіксована тенденція до підвищення рівня інфікованості ВІЛ серед СІН, осіб, що перебувають у місцях позбавлення волі, вагітних, донорів крові, що збігається із загальноукраїнською динамікою. У групах осіб, що мали численні незахищені сексуальні контакти, та осіб, що мали венеричні захворювання, дана тенденція не простежується.

2 Аналіз захворюваності на ВІЛ-інфекцію серед дітей дозволив встановити тенденцію до збільшення показника на 100 тис. дитячого населення.

3 Серед ВІЛ – інфікованих всіх досліджуваних домінувала вікова група 18 –29 років, яка становила 64,56% ВІЛ-позитивних результатів.

4 За статтю серед ВІЛ – інфікованих СІН переважають чоловіки (89,03%). Така сама ситуація спостерігається й серед осіб, що були позбавлені волі (91,61%), донорів крові (90,48%). Серед інших груп ризику інфікованість не залежить від статі. Загальна частка ВІЛ-інфікованих чоловіків становила 73,02%.

5 Встановлено, що СІН є групою найвищого ризику інфікування ВІЛ і визначають характер епідемії у Сумській області (відсоток у загальному інфікуванні 51,41%).

6 Наведені вище результати свідчать про те, що саме у чоловіка 18–29 років, споживача ін'єкційних наркотиків, найвірогідніше встановити діагноз ВІЛ-інфікований.

ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

1 Дослідження донорів та вагітних на ВІЛ – інфекцію/СНІД залишається одним з важливих засобів профілактики СНІДу.

2 Виходячи з патогенезу СНІДу, слід мати на увазі, що у інфікованих є серонегативний період, тому недостатньо обмежуватись однократним тестом крові, а потрібно проводити серію досліджень.

3 Обов'язково досліджувати на Ат до ВІЛ пуповинну кров новонародженого у разі відсутності даних про статус вагітної.

4 Враховуючи зростання кількості ВІЛ – інфікованих осіб серед населення, необхідно приділяти більше уваги просвітницькій роботі серед груп ризику, і в першу чергу молоді.

SUMMARY

DYNAMICS DETECTION HIV-INFECTED PERSONS AMONG THE VARIOUS CONTINGENT OF SUMY REGION

A.I. Piddubna, M.M. Kaplin
Sumy State University

This work represents the informations of seven-years (2001–2007) dissemination of HIV-infection among the various contingents of Sumy region population. The consumers of drugs, the persons with venereal diseases, the persons with plural sexual contacts, the prisoners, the donors of blood, the pregnant women and their children were examined. The number of IFA-positive persons was increased with every year. Among HIV-infection persons of the age group 18–29 years dominated. Men composed 73 % of HIV-infection group. The men, consumers of drugs of 18–29 years old, determine the disposition of epidemic in Sumy region.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Покровский В.В., Ермак Т.Н., Беляева В.В. ВИЧ-инфекция. – Москва: Медицина, 2000. – 490 с.
2. Запорожан В.М., Аряев М.Л. ВІЛ-інфекція і СНІД. – Київ: Здоров'я, 2004. – 636 с.
3. Страшко С.В., Кривич І.П., Левицька Л.М., Чорненко В.Д., Флоренсова К.М. Інфекційні хвороби, що набули соціального значення. – Київ: Освіта України, 2006. – С.15–28.
4. ВІЛ-інфекція в Україні: Інформаційний бюлетень № 19. – Київ, 2001.
5. ВІЛ-інфекція в Україні: Інформаційний бюлетень № 25. – Київ, 2006.
6. ВІЛ-інфекція в Україні: Інформаційний бюлетень № 27. – Київ, 2007.

Піддубна А.І., магістрант;
Каплін М.М., д-р мед. наук, професор

Надійшла до редакції 26 січня 2009 р.